

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова приймальної комісії
Білоцерківського НАУ
Ректор, професор

Олена ШУСТ
Олена ШУСТ

2024 р.

**ПРОГРАМА
ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ**

зі спеціальності

205 «Лісове господарство»

**для здобуття освітнього ступеня «Магістр» за освітньо-професійною
програмою «Лісове господарство»**

Біла Церква – 2024

ПЕРЕЛІК ДИСЦИПЛІН ТА ЇХНІХ РОЗДІЛІВ, ЩО ВИНОСЯТЬСЯ НА ВСТУПНЕ ВИПРОБУВАННЯ

I. ДЕНДРОЛОГІЯ

Життєві форми деревних рослин. Групи росту деревних рослин. Онтогенез. Фенологія як наука про сезонні явища в житті рослин, популяцій та ландшафтів. Морфологія органів деревних рослин. Ріст та розвиток деревних рослин. Поняття про екологічний фактор і екологічні властивості деревних рослин. Кліматичні екологічні фактори. Едафічні ґрунтові екологічні фактори, їх вплив на ріст і розвиток деревних рослин. Орографічні (топографічні) екологічні фактори, їх вплив на рослини. Біотичні екологічні фактори, їх вплив на ріст і розвиток деревних рослин. Антропогенні екологічні фактори. Поняття про вид та внутришньовидова мінливість. Поняття про ареали. Поняття про фітоценоз і біогеоценоз. Природна дендрофлора України. Релікти і ендеміки. Червона книга України. Репродуктивні особливості та насіннєве розмноження деревних рослин. Вегетативне розмноження деревних рослин. Паростеве відновлення. Розмноження за допомогою відводків. Мікроклонування. Інтродукція та акліматизація деревних рослин. Відділ Голонасінні. Відділ Покритонасінні.

II. ЛІСОЗНАВСТВО

Основні поняття про природу лісу. Диференціація дерев у лісі. Класифікація Крафта. Природний добір, штучний добір в лісівництві. Лісовий фітоценоз, біоценоз, біогеоценоз. Лісостан та його компоненти. Деревостан як основний компонент лісу. Ознаки деревостану: походження, склад, форма, повнота, зімкнутість, густина, бонітет, вік, товарність, тип умов місцезростання, тип лісу. Будова деревостану. Морфологія лісового масиву. Фітомаса – поняття і її розподіл. Зовнішнє середовище та його роль в житті лісу. Класифікація екологічних факторів та закономірність дії факторів середовища. Абіотичні і біотичні фактори, їх роль. Ліс як явище географічне. Фактори лісоутворення. Ліс і клімат. Ліс і тепло. Ліс і світло. Ліс і повітря. Ліс і волога. Ліс і ґрунт. Типологія лісу. Природне поновлення лісу. Ріст і формування лісу. Динаміка лісу, лісозміни.

III. ЛІСІВНИЦТВО

Поняття про користування лісом, види користування. Класифікація рубок лісу за їх призначенням. Загальна характеристика рубок формування та оздоровлення лісів. Технологічні особливості рубок догляду. Рубки догляду в деревостанах різного складу. Санітарні рубки. Рубки формування ландшафтів. Теоретичні основи рубок головного користування. Вибіркові рубки. Суцільні рубки. Поступові рубки. Технологія головних рубок. Очистка місць рубок. Методологічні засади багатофункціонального ведення лісового господарства. Підвищення продуктивності та якості лісу.

IV. ЛІСОВА ТАКСАЦІЯ

Методичні основи лісотаксаційних вимірювань. Таксація зрубаного дерева.

Збіг деревного стовбура. Визначення об'ємів стовбурів зрубаних дерев. Таксація лісової продукції. Таксація зростаючих дерев та їх сукупності. Таксація насаджень. Закономірності таксаційної будови насаджень. Визначення запасу насаджень. Товарна та сортиментна оцінка лісових насаджень на пні. Таксація лісосік. Таксація деревного приросту. Аналіз ходу росту деревних стовбурів. Визначення приросту деревостанів. Таблиці ходу росту, їх класифікація і методи складання. Таксація лісових масивів. Розподіл лісового фонду на категорії земель. Розподіл лісових масивів на господарські одиниці, способи таксації лісових ділянок. Основні методичні підходи до кадастрової оцінки земель лісового фонду.

V. ЛІСОВЕ НАСІННИЦТВО І РОЗСАДНИКИ

Організація лісонасінної справи на селекційно-генетичній основі. Плодоношення дерев і чагарників (способи обліку і прогнозування). Лісонасіннева сировина (заготівля, приймання, зберігання). Посівна якість насіння (показники та методи визначення). Лісове насіння (способи зберігання та підготовки до сівби). Лісові розсадники та основні принципи їхнього проектування. Система агротехнічних заходів у лісовому розсаднику. Вирощування садивного матеріалу у посівному відділенні. Вирощування садивного матеріалу у шкільному відділенні. Садивний матеріал вегетативного походження. Вирощування садивного матеріалу із закритою кореневою системою. Технічне приймання та інвентаризація садивного матеріалу.

VI. ЛІСОВІ КУЛЬТУРИ

Лісокультурне районування. Екологічне обґрунтування лісових культур. Лісокультурні площі та їх заліснення. Лісовідновлення і лісорозведення. Оцінка якості лісовідновлення. Чисті і змішані, прості і складні штучні лісонасадження. Густина лісових культур. Види і типи лісових культур. Обробіток ґрунту під лісові культури. Методи і способи створення лісових культур. Догляди за лісовими культурами. Створення лісових культур у борах, суборах, сугрудах і грудах. Культури екзотів, цінних технічних та харчових деревних та чагарникових порід. Реконструкція малоцінних насаджень. Облік і оцінка якості лісових культур. Охорона і захист лісокультурних об'єктів.

VII. ЛІСОВА МЕЛІОРАЦІЯ

Основні терміни та визначення. Етапи лісової меліорації. Категорії земельного фонду, принцип їх виділення. Основи агролісомеліоративного районування. Категорії лісомеліоративних насаджень. Полезахисне лісорозведення. Асортимент деревних та чагарникових порід, їх лісомеліоративна характеристика. Агротехніка створення ЗЛН. Типові схеми змішування, догляд за рослинами до змикання крон. Рубки догляду в ЗЛН. Виправлення смуг незадовільного стану. Водна та вітрова ерозія ґрунтів. Піски, та їх господарське використання. Рекультивация, гідротехнічна і гірська меліорація. Зелені лісові насадження вздовж шляхів сполучення.

VIII. ЛІСОЕКСПЛУАТАЦІЯ

Лісові ресурси і їх значення для народного господарства України. Лісосировинна база, лісосічний фонд, відвід та оформлення лісосік, розміри лісосік і

їх примикання. Лісозаготівля як виробничий процес підприємства лісового комплексу. Проектування лісосічних робіт. Основні технологічні операції і цикли на лісозаготівлі. Звалювання дерев моторними інструментами в різних експлуатаційних умовах. Технологічні процеси машинної заготівлі лісу. Трелювання деревної сировини під час лісозаготівлі. Трелювання деревної сировини канатними установками. Первинна обробка деревини на лісозаготівлі. Відвантаження деревинної сировини на лісозаготівлі.

ІХ. ЛІСОВПОРЯДКУВАННЯ

Організація лісовпорядкування в Україні. Об'єкт лісовпорядкування. Економічні і теоретичні основи лісовпорядкування. Основні засади організації лісового господарства. Стиглість лісу. Підготовчі роботи до лісовпорядкування. Колективне та індивідуальне тренування окоміру. Інвентаризація лісу. Призначення при таксації лісу лісогосподарських та інших заходів. Дослідження особливостей росту, поновлення і стану лісів, підбір еталонних насаджень. Складання лісових карт. Розрахункова лісосіка. План і розміщення рубок лісу. Рубки формування та оздоровлення лісу. Проектування лісогосподарських та інших заходів. Користування недеревною продукцією лісу. Оцінка очікуваної лісівничої та економічної ефективності лісогосподарських робіт. Особливості лісовпорядкування лісів різного функціонального призначення. Облік лісового фонду, лісовий моніторинг. Розвиток безперервного лісовпорядкування в Україні.

X. ЛІСОВА ФІТОПАТОЛОГІЯ

Предмет і задачі лісової фітопатології, наукові напрямки. Неінфекційні фактори і причини, які викликають хвороби лісостанів та зелених насаджень. Основні фітопатогенні мікроорганізми: гриби, віруси, віроїди, бактерії, актиноміцети, мікоплазми і рикетсії, особливості їх морфології, розмноження, патогенезу, біології та екології. Виготовлення препаратів різних спорonoшень грибів. Визначення статевих, вегетативних та нестатевих спор. Плодові тіла грибів. Типи вегетативного тіла, видозміни та органи грибів. Паразитичні та напівпаразитичні квіткові рослини. Хвороби типу "шютте", борошнисторосяні та іржасті хвороби, плямистості і деформації листків. Хвороби плодів, насіння, сіянців, молодняків та заходи з обмеження розвитку хвороб. Судинні та некрозно-ракові хвороби деревних порід та заходи з обмеження розвитку хвороб. Гнилеві хвороби деревних порід та заходи з обмеження їх розвитку. Дереворуйнівні гриби. Діагностика хвороб дерев за симптомами. Методи та засоби захисту лісових та зелених насаджень від хвороб.

XI. ЛІСОВА ЕНТОМОЛОГІЯ

Лісова ентомологія на сучасному етапі в Україні. Організація лісозахисну в Україні. Місце комах у системі тваринного світу. Зовнішня і внутрішня будова комах. Функції внутрішніх органів комах. Способи розмноження комах. Типи яєць та кладок яєць. Ембріональний та постембріональний розвиток. Стадії метаморфозу. Життєвий цикл комах. Неповне та повне перетворення, їх видозміни. Основне та додаткове живлення. Діапауза та її значення в розвитку комах. Диморфізм, поліморфізм.

Особливості існування гуртових комах. Захисне забарвлення та мімікрія у комах. Вплив абіотичних чинників на комахи. Температурний поріг. Зимова діапауза. Сублетальні та летальні температури. Вплив біотичних чинників на життєдіяльність комах. Трофічні зв'язки в біоценозах. Трофічна спеціалізація комах. Зміна кормових порід. Вплив живлення на розвиток, ріст, плодючість та смертність комах. Типи пошкоджень рослин комахами. Стійкість дерев та лісостанів до пошкодження комахами-фітофагами. Умовність поняття "шкідлива" комаха. Міжвидові і внутривидові відносини комах. Роль комах в лісових екосистемах. Вплив антропогенних чинників на комахи. Біологічні особливості і цикли розвитку хвое- та листогризних комах. систематичний склад групи філофагів. Загальна характеристика комах-ксилофагів, систематичний склад та біолого-екологічні особливості, цикл розвитку. Загальна характеристика комах, які пошкоджують коріння та заходи захисту насаджень: видовий склад групи, фенологія, екологія, біологічні особливості. Загальна характеристика комах-фітофагів, які шкодять у розсадниках, лісових культурах, молодих насадженнях та заходи захисту від них. Огляд потенційно-шкідливих видів. Комахи-карпофаги, які пошкоджують шишки, плоди та насіння: плодожерки, листовійки, вогнівки, довгоносики тощо. Класифікація методів та засобів захисту лісу від комах-фітофагів. Лісова профілактика та карантин. Хімічний методи захисту лісових насаджень від потенційних шкідників. Основні поняття токсикології.

ПЕРЕЛІК ОРІЄНТОВНИХ ТЕОРЕТИЧНИХ ПИТАНЬ ДЕНДРОЛОГІЯ

1. Життєві форми деревних рослин та їх особливості онтогенезу.
2. Основи вивчення про вид і його ареал. Внутрішньовидова мінливість та її форми.
3. Декоративні якості деревних рослин.
4. Морфологія органів деревних рослин.
5. Природна дендрофлора України.
6. Основи екології деревних рослин.
7. Основи фенології деревних рослин.
8. Основи вчення про рослинний покрив. Основні систематичні одиниці.
9. Дендрологічна характеристика основних представників класу Хвойні.
10. Дендрологічна характеристика основних представників видів родин Кипарисові та Тисові.
11. Дендрологічна характеристика основних представників видів родин Магнолієві, Лимонникові, Лаврові, Хвилівникові, Жовтецеві, Барбарисові, Півонієві, Платанові, Самшитові, Букові.
12. Дендрологічна характеристика основних представників видів родин Березові, Горіхові, В'язові, Шовковицеві, Актинідієві, Тамариксові, Вербові та Липові.
13. Дендрологічна характеристика основних представників видів родин Агрисові, Розові та Бобові.
14. Дендрологічна характеристика основних представників видів родин Клокичкові, Кленові, Гіркокаштанові, Маслинкові, Гортензієві, Деренові, Виноградові, Сумахові, Жимолостеві, Калинові, Бузинові та Маслинкові.

Список рекомендованих джерел

1. Дендрофлора України. Дикорослі й культивовані дерева й кущі. Голонасінні: Довідник / Кохно М. А., Гордієнко В. І., Захаренко Г. С. та ін.; за ред. М. А. Кохна, С. І. Кузнецова; НАН України, Нац. бот. сад ім. М. М. Гришка. К.: Вища школа, 2001. 207 с.
2. Дендрофлора України. Дикорослі й культивовані дерева і кущі. Покритонасінні. Частина І. Довідник / Кохно М. А., Пархоменко Л. І., Зарубенко А. У. та ін.; за ред. М. А. Кохна. К.: Фітосоціоцентр, 2002. 448 с.
3. Дендрофлора України. Дикорослі й культивовані дерева і кущі. Покритонасінні. Частина ІІ. Довідник / Кохно М. А., Трофименко Н. М., Пархоменко Л. І. та ін.; за ред. М. А. Кохна та Н. М. Трофименко. К.: Фітосоціоцентр, 2005. 716 с.
4. Заячук В. Я. Дендрологія. Голонасінні: Навчальний посібник. Л.: ТзОВ «Фірма Камула», 2005. 176 с.
5. Заячук В. Я. Дендрологія. Покритонасінні: Навчальний посібник. Л.: ТзОВ «Фірма Камула», 2004. 408 с.
6. Заячук В. Я. Дендрологія: Підручник Л.: Априорі, 2008. 656 с.
7. Калініченко О.А. Декоративна дендрологія: навч. пос. К. : Вища шк., 2003. 199 с.

ЛІСОЗНАВСТВО

1. Загальні відомості про ліс, визначення і термін, компоненти лісу, лісівничо-таксаційні показники деревостану.
2. Біотичні фактори життя лісу. Ліс і фауна.

3. Диференціація дерев у лісі та їх класифікація за ростом і розвитком, природний відпад.
4. Лісова екологія і класифікація екологічних факторів.
5. Вплив лісу на клімат, світло і тепло.
6. Ліс і клімат. Визначення вологості клімату за методиками різних авторів.
7. Ліс і світло. Визначення світло вибагливості деревних порід.
8. Ліс і тепло. Розрахунок теплових ресурсів географічного регіону та суми температур забезпечених вологою.
9. Температурний режим в лісі і поза лісом, фітоклімат насаджень.
10. Вплив атмосфери і вологи на ліс.
11. Ліс і атмосфера. Поллютанти та їх негативна дія на ліс. Санітарно-гігієнічне значення лісів.
12. Ліс і волога. Вплив вологи на ліс. Відношення деревних порід до вологи.
13. Поняття про гігрогенний ряд і гігротоп.
14. Взаємозв'язок лісу і ґрунту. Відношення деревних порід до ґрунту. Трофогенний ряд і трофотоп.
15. Біологія ґрунту. Мікоризність і мікотрофність деревних порід.
16. Рослинний опад і лісова підстилка. Типи лісового гумусу та умови їх утворення.
17. Поновлення та формування лісу
18. Поновлення лісу. Етапи Природного насінневого поновлення лісу.
19. Плодо- та насінноношення деревних порід.
20. Екологічні умови виживання рослин на біологічних етапах росту і розвитку.
21. Роль окремих компонентів лісу у природному насінневому поновленні.
22. Формування лісу. Вікові етапи росту і розвитку деревостанів.
23. Умови утворення чистих і мішаних простих і складних деревостанів.
24. Вікова структура деревостанів
25. Лісова типологія. Визначення типів лісорослинних умов і типів лісу за Алексєєвим-Погребняком та типів лісу за акад. Сукачовим.

Список рекомендованих джерел

1. Свириденко В.Є., Бабіч О.Г., Киричок Л.С. Лісівництво. За редакцією чл. кор. ЛАНУ В.С. Свириденка. Арістей, Київ, 2004. 543 с.
2. Швиденко А.Й., Остапенко Б.Ф. Лісознавство: підручн. для вузів Чернівці: Зелена Буковина, 2001. 354 с.
3. Остапенко Б.Ф., Ткач В.П. Лісова типологія: учб. посібник Ч 2. Харків 2002. 180 с.
4. Погребняк П.С. Лісова екологія і типологія лісів. Вибрані праці. К.: Наукова думка, 1993. 496 с.

ЛІСІВНИЦТВО

1. Завдання лісівництва та основні принципи його організації.
2. Сучасна класифікація способів рубок лісу.
3. Способи головних рубок.
4. Сучасні технології рубок головного користування та їх лісівницька оцінка.
5. Очистка місць рубок.
6. Види рубок догляду за лісом.
7. Організаційно-технічні показники рубок догляду.

8. Рубки догляду в деревостанах різного складу.
9. Санітарні рубки.
10. Лісовідновні, реконструктивні, ландшафтні та рубки переформування.
11. Вибіркова система господарювання.
12. Продуктивність лісу, її види та суть.
13. Шляхи підвищення деревної продуктивності лісів.

Список рекомендованих джерел

1. Закон України “Про внесення змін до Лісового кодексу України”: Голос України. 2006. № 59 (3809). 26 с.
2. ДСТУ 3404 – 96. Лісівництво. Терміни та визначення. [Чинний від 1997.01.07.]. Київ : Держстандарт України, 1996. 46 с.
3. Краснов В.П., Орлов О.О., Ведмідь М.М. Атлас рослин-індикаторів і типів лісорослинних умов Українського Полісся: монографія. Новоград-Волинський: «НОВОГрад», 2009. 488 с.
4. Лісотаксаційний довідник: зб. нормат. докум. / Національний університет біоресурсів і природокористування України. Київ : Виниченко, 2013. 496 с.
5. Свириденко В.Є., Бабіч О.Г., Киричок Л.С. Лісівництво : підручник. Київ : Арістей, 2004. 544 с.
6. Свириденко В.Є., Киричок Л.С., Бабіч О.Г. Практикум з лісівництва: навчальний посібник. Київ : Арістей, 2006. 416 с.
7. Свириденко В.Є. Лісівництво : цикл лекцій. Київ: Арістей, 2007. 391 с.
8. Свириденко В.Є., Швиденко А.Й. Лісівництво: підручник. Київ : Сільгоспосвіта, 1995. 175 с.
9. Українська енциклопедія лісівництва: у 3 т. / гол. ред. С.І. Генсірук. Львів : НАН України. Т. 1. 1999. 463 с.
10. Практикум з лісівництва: навч. пос. / Свириденко В.Є., Киричок Л.С., Бабіч О.Г., Бондар А.О. Київ: Арістей, 2011. 468 с.
11. Свириденко В.Є., Бабіч О.Г., Киричок Л.С. Лісівництво: підруч. Київ : Арістей, 2008. 544 с.

ЛІСОВА ТАКСАЦІЯ

1. Основні поняття теорії вимірювань. Одиниці обліку та вимірювань.
2. Помилки вимірювань і спостережень, види помилок, їх накопичення і компенсація.
3. Форма поперечних перерізів деревних стовбурів, її залежність від породи та зовнішніх факторів. Визначення площі поперечного перерізу.
4. Об'ємотвірні ознаки дерев. Вплив точності їх вимірювання на достовірність визначення об'єму.
5. Фізичні способи визначення об'єму деревини.
6. Сучасні лісотаксаційні прилади.
7. Збіг деревного стовбура, його види і значення.
8. Розподіл стовбурової деревини за розмірно-якісними категоріями. Класифікація круглих лісоматеріалів та основні вимоги до них.
9. Принципи раціонального розкрязування стовбурів на сортименти. Визначення

- виходу ділових сортиментів, дров, ліквідної деревини.
10. Способи визначення об'ємів сортиментів. Таблиці об'ємів колод, особливості їх складання та застосування. Облік круглих ділових сортиментів у штабелях.
 11. Методи та одиниці обліку дров. Коефіцієнти повнодеревності стосів, способи їх визначення. Облік хворосту, хмизу, пнів та кори.
 12. Види і форма пиломатеріалів, їх облік та обмір.
 13. Облік колотих, тесаних, луцених та інших оброблених лісоматеріалів.
 14. Висота і діаметр зростаючого дерева, висотоміри та принципи їх роботи.
 15. Визначення об'ємів зростаючих дерев, таблиці об'єму і збігу.
 16. Методи таксації насаджень та особливості їх застосування.
 17. Пробні площі та методи їх закладки. Правила і техніка переліку дерев.
 18. Модельні та облікові дерева, способи їх підбору та використання для встановлення таксаційних показників.
 19. Походження, склад і форма насаджень. Вимоги до виділення ярусів. Головна та переважаюча порода, умови їх встановлення.
 20. Вік насадження, його вікова структура, класи і групи віку.
 21. Середня висота і діаметр деревостану. Способи їх визначення.
 22. Зімкнутість намету, густина і повнота насадження. Визначення абсолютної та відносної повноти. Принцип роботи повнотомірів.
 23. Бонітет і тип лісу. Загальнобонітувальна шкала Орлова, її переваги та недоліки. Сучасні погляди на бонітування насаджень.
 24. Запас деревостанів та його якісна характеристика.
 25. Основні методи складання таблиць ходу росту.
 26. Перелікові методи визначення запасу: за модельними деревами, об'ємними та сортиментними таблицями.
 27. Окомірні та окомірно-реласкопічні методи визначення запасу.
 28. Методи сортиментації запасу та особливості їх застосування.
 29. Сортиментні й товарні таблиці, методи їх складання та техніка використання.
 30. Поняття приросту. Класифікація та закономірності зміни різних видів приросту з віком.
 31. Методи визначення приросту для зрубаних і зростаючих дерев. Відсоток приросту.
 32. Закономірності в рості дерев. Аналіз ходу росту деревного стовбура.
 33. Таблиці ходу росту, їх класифікація та методи складання.
 34. Приріст деревостанів: його залежність від породи, віку, лісорослинних умов та режиму ведення господарства.
 35. Зміна запасу та приріст за запасом у деревостанах, методи їх визначення.
 36. Таксація недеревної продукції, нормативи для її обліку.
 37. Поняття про лісосічний фонд, види обліку і техніка відведення лісосік.
 38. Способи таксації лісосік та їх матеріально-грошова оцінка.
 39. Таксація лісових масивів. Розподіл лісового фонду на категорії земель.
 40. Виділення таксаційних ділянок та способи їх таксації.
 41. Основні методичні підходи до кадастрової оцінки земель лісового фонду різних категорій.

Список використаних джерел

1. Гром М. М. Лісова таксація : підруч. Львів : УкрДЛТУ, 2005. 352 с.
 3. Гірс О.А., Новак Б.І., Кашпор С.М. Лісовпорядкування. К.: Фітосоціоцентр, 2013. 384 с.
 4. Лісовий кодекс України [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. Офіц. джерело: сайт ВР України zakon.rada.gov.ua. Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/3852-12>
 5. Пастернак В.П., Назаренко В.В. Лісова таксація: навч.-метод. посіб. Харків: ХНАУ, 2019. 111 с.
- Порядок поділу лісів на категорії та виділення особливо захисних лісових ділянок, затверджений Постановою КМУ від 16 травня 2007 р. № 733 [Електронний ресурс] / Кабінет Міністрів України. Офіц. джерело : сайт ВР України. zakon.rada.gov.ua. Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/733-2007-п>
6. Правила поліпшення якісного складу лісів, затверджено Постановою КМУ від 12 травня 2007 р. № 724 [Електронний ресурс] / Кабінет Міністрів України. Офіц. джерело: сайт ВР України zakon.rada.gov.ua Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/724-2007-п>
 7. Правила рубок головного користування, затверджені Наказом Державного комітету лісового господарства України від 23 грудня 2009 р. № 364 [Електронний ресурс] / Державний комітет лісового господарства України. – Офіц. джерело : сайт ВР України zakon.rada.gov.ua. Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/z0085-10>

ЛІСОВЕ НАСІННИЦТВО І РОЗСАДНИКИ

1. Лісові розсадники та організація їх території.
2. Поняття про розсадники. Види розсадників за призначенням, розмірами та термінами діяльності.
3. Види садивного матеріалу, що вирощується в розсадниках, його призначення.
4. Основні відділення розсадника.
5. Розрахунок площі розсадника.
6. Оброблення ґрунту в розсаднику і заходи збереження та підвищення його родючості.
7. Способи та системи оброблення ґрунту та умови їх застосування. Специфіка обробітку ґрунту в господарських відділеннях.
8. Передпосівний та передпосадковий обробіток ґрунту.
9. Застосування добрив під час вирощування садивного матеріалу. Види добрив. Норми і строки внесення добрив.
10. Вапнування та гіпсування ґрунтів.
11. Способи внесення добрив.
12. Сівозміна в лісових розсадниках. Ротація та ротаційні таблиці.
13. Технологія вирощування сіянців.
14. Передпосівна підготовка насіння. Види насінного спокою і способи його подолання.
15. Способи підготовки насіння до висівання.
16. Види і схеми посівів у лісових розсадниках.

17. Агротехнічні терміни висівання. Глибина загортання насіння. Норма висівання насіння та змінювання її відповідно до посівних якостей насіння.
18. Догляди за посівами до появи сходів.
19. Захист посівів від пошкодження гризунами та птахами.
20. Догляд за сіянцями. Захист сіянців від витискування, сходів від заморозків і вилягання.
21. Вирощування сіянців в умовах закритого ґрунту. Конструкції та типи теплиць.
22. Агротехніка вирощування сіянців і режим середовища.
23. Вирощування сіянців сосни звичайної, смереки звичайної, модрина європейської, дуба черешчатого, берези повислої, липи, клена гостролистого, ясена звичайного.
24. Технологія вирощування саджанців.
25. Види деревних шкілок і їх призначення. Ефективність різних видів шкілок.
26. Значення та види вегетативного розмноження.
27. Маточні плантації та відділення живцевих саджанців верб і тополь.
28. Відділення зеленого живцювання.
29. Терміни і техніка заготівлі зелених живців, способи їх укорінення. Стимулювання коренеутворення.
30. Режим укорінення зелених живців. Підготовка їх до зимівлі.
31. Закладання маточних плантацій та їх експлуатація.
32. Заготівля та зберігання здерев'янілих живців.
33. Закладання шкілок і агротехніка вирощування живцевих саджанців.
34. Технічне приймання, інвентаризація, викопування та зберігання садивного матеріалу.
35. Інвентаризація садивного матеріалу в розсадниках: терміни і техніка проведення щорічної інвентаризації розсадників.
36. Викопування сіянців і саджанців. Машини і механізми для викопування. Тимчасове і постійне прикопування садивного матеріалу.
37. Показники якості сіянців, живців; стандартизація садивного матеріалу. Упакування, транспортування садивного матеріалу.
38. Організація робіт у лісових розсадниках. Форми організації праці в лісових розсадниках.
39. Порядок планування агротехнічних заходів у розсаднику.
40. "Типовий проект організації праці в базовому розсаднику".
41. Технічне проектування лісових розсадників.
42. Норми виробітку та умови преміювання. Контроль за якістю робіт. Облік і приймання виконаних робіт.
43. Охорона праці та техніка безпеки в лісових розсадниках.
44. Книга лісового розсадника.

Список рекомендованих джерел

1. Гордієнко М. І., Корецький Г. С., Маурер В. М. Лісові культури: підручник К.: Сільгоспосвіта, 1995. 328 с.
2. Гордієнко М. І. Фесюк А. В., Маурер В. М., Гордієнко Н. М. Лісові культури: підручник / М. І. Гордієнко. К. : Віпол, 1995. 306 с.
3. Гордієнко М. І., Гордієнко М. І., Гузь М. М., Дебринюк Ю. М., Маурер В. М. Лісові

- культури: підручник; за ред. д.с.-г.н. М. М. Гузя. Львів : Камула, 2005. 608 с.
4. Гордієнко М. І., Гордієнко Н. М. Лісівничі властивості деревних рослин: монографія. К. : Вістка, 2005. 816 с.
5. Закон України «Про насіння і садивний матеріал» № 411-IV від 26.12.2002 р. URL : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/411-15>
6. Закон України «Про охорону прав на сорти рослин» № 3116-XII від 21.04.1993 р. URL : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/3116-12>
7. Логгінов Б. Й., Кальной П. Г., Васильченко П. А. Лісове насіння та деревні розсадники. К.: В-во УАСГН, 1980. 210 с.
8. Маурер В. М. Декоративне розсадництво : навч. посібн. Вінниця: Нова книга, 2007. 264 с.
9. Офіційний сайт ДО «Український лісовий селекційний центр». URL: <http://ucfb.info/golovna.html>

ЛІСОВІ КУЛЬТУРИ

1. Лісові культури, як спеціальна дисципліна лісокультурної галузі.
2. Насінневий фонд України і районування заготівель насіння.
3. Плодоношення і насінноношення у лісових деревних рослин та способи його обліку.
4. Заготівля і переробка лісонасінневої сировини.
5. Паспортизація та перевірка посівних якостей лісового насіння.
6. Зберігання та транспортування лісового насіння.
7. Підготовка лісового насіння до висіву.
8. Призначення та організаційно-господарське упорядкування лісових розсадників.
9. Сівозміни в постійних лісових розсадниках.
10. Обробіток ґрунту в розсадниках.
11. Застосування добрив в лісових розсадниках.
12. Вирощування сіянців.
13. Особливості вирощування сіянців основних деревних порід.
14. Способи вегетативного розмноження деревних і чагарникових порід у відкритому і закритому ґрунті.
15. Виробництво садивного матеріалу вегетативного походження.
16. Вирощування саджанців (великомірного садивного матеріалу).
17. Вирощування садивного матеріалу в закритому ґрунті та із закритою кореневою системою.
19. Способи відновлення лісу та вимоги господарства до штучних насаджень.
20. Лісові культури. Категорії лісокультурних площ.
21. Система і способи закладання лісових культур, підбір порід, схем змішування та розміщення садивних місць.
22. Технологія створення лісових культур.
23. Культури головних лісоутворювальних порід, культури сосни звичайної
24. Культури ялини європейської та модрина європейської.
25. Лісокультури дуба звичайного і бука лісового.
27. Лісові культури декоративних, їстівних і технічно цінних деревних рослин.

28. Особливості створення лісових культур у зелених зонах міст і на малоцінних землях.

29. Охорона та захист лісокультурних об'єктів. Безпека праці лісокультурного виробництва.

Список рекомендованих джерел

1. Бровко Ф. М. Практикум з лісового насінництва. Київ : НАУ, 1998. 75 с.
2. Гордієнко М. І., Корецький Г. С., Маурер В. М. Лісові культури: підручник. Київ : Сільгоспосвіта, 1995. 328 с.
3. Гордієнко М.І., Гузь М.М., Дебринюк Ю.М.,Маурер В.М. Лісові культури. Львів: Камула, 2005. 608 с.
4. Гордієнко М.І., Фесюк А.В., Маурер В.М., Гордієнко Н.М. Лісові культури: підруч. К.: "Віпол", 1995. 306 с.
5. ДСТУ 2980-95. Лісові культури. Терміни та визначення. [Чинний від 1995-02-04]. К.: Держстандарт України, 1995. 64 с.
6. Калінін М. І. Лісові культури. Київ : НМК БО, 1991. 149 с. 7. Лісові культури: підручник / М. І. Гордієнко, М. М. Гузь, Ю. М. Дебринюк, В. М. Маурер. Львів : Камула, 2005. 608 с.
7. Лісові культури. Терміни та визначення: ДСТУ 2980-95. Київ : Держстандарт України, 1995. 64 с.

ЛІСОВА МЕЛІОРАЦІЯ

1. Теоретичні основи лісових меліорацій.
2. Полезахисне лісорозведення. Вплив лісових смуг на польові угіддя.
3. Протиерозійні меліорації. Лісівничі заходи запобігання ерозії ґрунтів.
4. Основні види лісомеліоративних насаджень та їх функціональне призначення.
5. Меліорація піщаних ґрунтів. Закріплення рухомих пісків та їх господарське освоєння.
6. Меліорації гірських територій.
7. Лісові меліорації техногенних ландшафтів.
8. Гідротехнічні протиерозійні заходи.
9. Система лісомеліоративних насаджень на водозбірній площі: призначення, види розміщення.
10. Агролісомеліоративний опис захисних лісових насаджень та проектування заходів у них.
11. Основний асортимент головних, супутніх, чагарникових порід для чорноземів типових, звичайних південних та каштанових ґрунтів.
12. Меліоративна характеристика території за типом водного живлення.
13. Поверхневий стік: характеристика та складові.
14. Основні причини надмірної зволоженості лісових земель. Види перезволожених земель.
15. Характеристика складових елементів режиму зрошення.
16. Методи, способи та режим осушення перезволожених земель.
17. Типи та види ерозії ґрунтів.

Список рекомендованих джерел

1. Пилипенко О.І., Юхновський В.Ю., Ведмідь М.М. Системи захисту ґрунтів від ерозії. К.: Златояр, 2004. 435 с.
2. Калінін .І., Мельник О. С. Теоретичні основи лісових меліорацій. Львів: Світ, 1991. 262 с.
3. Пилипенко О.І. Системи захисту ґрунтів від ерозії (методичні вказівки, тези лекцій). К.: ВЦ НАУ, 2002. 80 с.
4. Пилипенко О.І., Юхновський В.Ю., Дударець С.М. Методичні вказівки щодо створення системи захисних лісових насаджень (Оптимізація лісоаграрних екосистем рівнинної території України). К.: ВЦ НАУ, 2005. 20 с.
5. Пилипенко О.І., Дударець С.М. Ерозієзнавство. Системи захисту ґрунтів від ерозії. Захисне лісорозведення. Зональні протиерозійні системи (методичні рекомендації, тези лекцій). К.: ВЦ НАУ, 2006. 80 с.
6. Юхновський В.Ю., Шевченко О.В., Дударець С.М., Конаков Б.І. Гідротехнічні меліорації лісових земель. За ред. В.Ю. Юхновського. К.: Арістей, 2007. 314 с.

ЛІСОЕКСПЛУАТАЦІЯ

1. Лісові ресурси і організаційна структура лісопромислового комплексу України.
 2. Види деревинної сировини. Класифікація лісоматеріалів.
 3. Загальні поняття про підсочку. Організація підсочного виробництва.
 4. Сировинна база підсочки. Строки, категорії і типові технологічні схеми підсочки.
 5. Основи хімічної переробки деревини.
 6. Смолоскипидарне та каніфольно-екстраційне виробництво, дьогтьокурінне виробництво, вуглевипалювання, заготівля і переробка деревної зелені.
 7. Склад та класифікація лісосічних робіт.
 8. Основні підготовчі та допоміжні роботи. Організація лісосічних робіт.
 9. Технологічні та переміщувальні операції.
 10. Лісосіка і її елементи: ділянки, пасіки, стрічки.
 11. Технологія розробки лісосіки.
 12. Технологічні схеми розробки лісосік з врахуванням вимог лісовідновлення.
 13. Способи звалювання дерев.
 14. Способи та технологія звалювання дерев машинами.
 15. Відокремлення крони. Машини, механізми, інструменти та пристрої для відокремлення крони.
 16. Визначення та класифікація трелювання. Машини та обладнання для трелювання.
 17. Способи трелювання тракторами в різних умовах.
 18. Трелювання деревини в гірських умовах. Канатні установки, їх класифікація.
- Заходи
19. Значення і класифікація лісових складів та їх призначення.
 20. Призначення та місцезнаходження верхніх складів та навантажувальних пунктів. Вимоги до площі під верхній склад.

21. Облаштування верхнього складу, технологічний процес роботи верхнього складу.
22. Навантажувальний пункт, умови його організації. Техніка безпеки при виконанні верхньоскладських робіт.
23. Класифікація лісовозних доріг.
24. Вимоги до площі та вибір місця під склад. Структура технологічного процесу.
25. Види робіт, які виконуються на нижніх складах: розвантаження, штабелювання та відвантаження деревини.
26. Обладнання та технологія очищення дерев від гілок.
27. Розкрязування деревної сировини та обладнання, що використовується. Структура технологічного процесу та основні, додаткові і допоміжні технологічні потоки на складах деревини.
28. Запаси сировини на нижніх складах та способи їх створення. Типи штабелів і їх характеристика. сортування та штабелювання сортиментів.
29. Класифікації продукції лісозаготівельної промисловості.
30. Стандартизація продукції лісозаготівельної промисловості.
31. Встановлення в стандартах породи, розмірів та якості деревини.

Список рекомендованих джерел

1. Гриб В. М., Грушанський О. А., Магура Б. О. Основи лісоексплуатації: навч. посіб. Ч. 1. Київ : НУБіП України, 2020. 287 с.
2. Екологічно орієнтоване лісівництво: навч. посіб. / Яворовський П.П. та ін. Київ: Наукова столиця, 2019. 460 с.
3. Машини і обладнання для лісового господарства : посіб. / за ред. В.І. Кравчука. Львів, 2011. 192 с.
4. Рябчук В.П., Гриб В.М., Осадчук Л.С., Юськевич Т.В. Підсочка лісу та лісохімія: навч. посіник Київ : Фірма «ІНКОС», 2012. 204 с.

ЛІСОВПОРЯДКУВАННЯ

1. Лісовпорядкування на Україні та його характеристика.
2. Проектування обсягів використання лісових ресурсів. Методи лісовпорядкування.
3. Організація ведення лісового господарства в об'єкті лісовпорядкування.
4. Інвентаризація лісового фонду лісогосподарських підприємств.
5. Стиглість лісових насаджень.
6. Особливості впорядкування мисливських угідь, а також гірських, рекреаційних та радіаційно забруднених лісів.
7. Аерофотозйомка лісів та її технічні засоби. Космічна зйомка. Дешифрування аерокосмічних знімків.
8. Інвентаризація лісів з використанням аерокосмічних знімків. Складання лісових планів і карт за матеріалами аерокосмічних зйомок.
9. Авіаційна охорона лісів від пожеж. Авіакосмічні методи захисту лісу.
10. Класифікація видів господарського поділу лісового фонду. Народного господарська організація лісового господарства.
11. Поділ лісів державного лісового фонду на адміністративні одиниці.

12. Повноваження лісовпорядкування щодо переведення лісів з однієї категорії в іншу.
13. Організаційно-господарський поділ - господарська частина, господарська секція, виділ. Поняття про госпчастину та госпсекцію.
14. Адміністративно-господарський поділ лісового фонду.
15. Експлуатаційно-господарський поділ - експлуатаційний район, підрайон, ділянка.
16. Форма господарства – основа для організації господарської секції. Класифікація форм.
17. Форми господарства за походженням: високостовбурне та низькостовбурне
18. Форми господарства за способами рубки. Лісосічні форми господарства: суцільно-лісосічна, насіннево-лісосічна, вибірково-лісосічна.
19. Форми господарств за товарністю насаджень. Диференціація форм господарства в лісах різного цільового призначення.
20. Вибір форми господарства. Встановлення форм господарства при лісовпорядкуванні. Фактори, що впливають на вибір форми господарства.
21. Біологічні (природна та відновлювальна) та економічні (кількісна, технічна, якісна, господарська, захисна) види стиглості лісових насаджень.
22. Методи, технічні засоби та вихідна інформація при визначенні стиглості насаджень.
23. Споживчо-економічні види стиглості. Кількісна стиглість насадження. Вік кількісної стиглості та максимальний середній приріст деревостанів.
24. Технічна стиглість лісу. Визначення віків кількісної та технічної стиглостей насаджень.
25. Захисна стиглість. Встановлення віків якісної та господарської стиглостей насаджень.

Список рекомендованих джерел

1. Гірс О. А. Новак Б. І., Кашпор С. М. Лісовпорядкування : підруч. Арістей, 2004. 384 с.
2. Гірс О.А., Новак Б.І., Кашпор С.М. Лісовпорядкування. К.: Фітосоціоцентр, 2013. 384 с.
3. Гірс О.А., Матушевич Л.М., Морозюк О.В., Сендзюк Р.В. Лісовпорядкування. Методичні вказівки до курсового проектування для студентів лісогосподарського факультету. К.: Компрінт. 2012. 48 с.

ЛІСОВА ФІТОПАТОЛОГІЯ

1. Класифікація інфекційних і неінфекційних хвороб деревних рослин.
2. Характеристика хвороб, що призводять до відмирання деревної рослини або окремих її органів на корені.
3. Характеристика хвороб, що призводять до повного або часткового руйнування окремих органів деревних рослин
4. Характеристика хвороб що призводять до скупчення міцелію і спороношень гриба на органах деревних рослин.
5. Характеристика хвороб що призводять до зміни форми органів деревних рослин.

6. Характеристика хвороб що призводять до зміни забарвлення органів деревних рослин.
7. Характеристика хвороб що призводять до новоутворень на уражених органах деревних рослин.
8. Характеристика хвороб що призводять до виділень в місцях ураження і пошкодження деревних рослин.
9. Морфологія грибів.
10. Видозміни гіф і міцелію грибів.
11. Характеристика способів розмноження грибів.
12. Бактеріальні хвороби деревних рослин.
13. Характеристика актиноміцетів.
14. Характеристика мікоплазмів, риккетсій, вірусів і віроїдів
15. Вірусні хвороби деревних рослин.
16. Хвороби деревних рослин викликані несприятливими ґрунтовими умовами.
17. Хвороби деревних рослин викликані дією несприятливих метеорологічних факторів.
18. Хвороби деревних рослин викликані несприятливими домішками у повітрі і ґрунті.
19. Розвиток інфекційного процесу в деревній рослині.
20. Поняття про епіфітотій. Види епіфітотій.
21. Поняття про імунітет. Види імунітету.
22. Поняття про патогенність, агресивність та вірулентність фітопатогену.
23. Лісогосподарські заходи захисту насаджень від збудників хвороб у лісових біоценозах.
24. Загальна характеристика хвороб плодів і насіння.
25. Характеристика гнилі плодів і насіння та її збудників (біла і чорна гниль жолудів, антракноз жолудів.)
26. Загальна характеристика хвороб шишок і плодів.
27. Плямистості плодів і насіння та їх збудники.
28. Хвороби сіянців та їх збудники (*Fusarium*, *Alternaria*, *Botrytis*, *Pithium*, *Verticillium*).
29. Загальна характеристика плямистостей листків. Типи плямистостей.
30. Загальна характеристика некрозних хвороб.
31. Поняття про гнилі. Стадії руйнування деревини. Класифікація гнилей.
32. Характеристика дереворуйнівних грибів. Екологічні групи дерево руйнівних грибів.

Список рекомендованих джерел

1. Гойчук А.Ф., Решетник Л.Л. Лісова фітопатологія у визначеннях, рисунках, схемах. Вид. 2-е, перероб. і доповн. Житомир: «Полісся», 2010. 186 с.
2. Гойчук А.Ф., Решетник Л.Л. Довідник-визначник базидіоміцетів головних дереворуйнівних грибів. Навчальний посібник. Житомир: Полісся, 2011. 48 с.
3. Зерова М.Я. Атлас грибів України. К.: Наукова думка, 1974. 252 с.
4. Циліорик А.В., Шевченко С.В. Лісова фітопатологія. К.: КВІЦ, 2008. 464 с.

5. Цилюрик А.В., Шевченко С.В. Лісова фітопатологія. Практикум. Корсунь-Шевченківський: Поліграфічний центр «Ірена», 1999. 203 с.
6. Шевченко С.В., Цилюрик А.В. Лісова фітопатологія. К.: Вища школа, 1986. 381 с.

ЛІСОВА ЕНТОМОЛОГІЯ

1. Зовнішня будова тіла комах. Будова голови, грудей і черевця.
2. Характеристика типів ротових органів комах.
3. Типи вусиків і будова крил комах.
4. Характеристика способів розмноження комах.
5. Типи яєць та яйцекладок комах.
6. Ембріональний і постембріональний розвиток комах.
7. Характеристика типів личинок і лялечок комах.
8. Класифікація комах.
9. Характеристика відділів комах з неповним перетворенням.
10. Характеристика відділів комах з повним перетворенням.
11. Загальна характеристика і типові представники рядів бабки (*Odonata*) і богомоли (*Mantoptera*).
12. Загальна характеристика і типові представники рядів прямокрилі (*Orthoptera*) і бахромчастокрилі або трипси (*Thysanoptera*).
13. Загальна характеристика і типові представники рядів рівнокрилі (*Homoptera*) і напівтвердокрилі або клопи (*Hemiptera*).
14. Загальна характеристика і типові представники ряду твердокрилі або жуки (*Coleoptera*) і лускокрилі (*Lepidoptera*).
15. Загальна характеристика і типові представники рядів перетинчастокрилі (*Hymenoptera*) і двокрилі (*Diptera*).
16. Класифікація екологічних чинників. Вибірковість та екологічна пластичність комах.
17. Оптимальні температури розвитку комах. Сума ефективних температур та способи її визначення. Вплив температури на тривалість розвитку комах. Зимова діапауза.
18. Вплив світла на життєдіяльність комах. Фотоперіодична реакція комах.
19. Класифікація комах за вимогами до вологості середовища. Спільний вплив вологості та температури на розвиток та виживання комах. Гідротермічний коефіцієнт.
20. Гідроедафічні чинники. Грунт як середовище життя багатьох видів комах.
21. Трофічні зв'язки в біоценозах. Трофічна спеціалізація комах. Зміна кормових порід. Вплив живлення на розвиток, ріст, плодючість та смертність комах.
22. Типи пошкоджень рослин комахами.
23. Стійкість дерев та лісостанів до пошкодження комахами-фітофагами. Умовність поняття "шкідлива" комаха. Втрати, яких завдають комахи лісовому господарству.
24. Вплив господарської діяльності на розмноження та розселення комах: способи рубок, лісовідновлення, лісові пожежі, випасання худоби, осушення заболочених лісів, промислові емісії тощо.
25. Загальна характеристика групи масових хвое- та листогризних комах.

26. Загальна характеристика комах-ксилофагів, що пошкоджують стовбури дерев.
27. Система заходів захисту дерев від стовбурових шкідників.
28. Загальна характеристика та типові представники комах-шкідників коренів.
29. Загальна характеристика та типові представники комах-шкідників сіянців у розсадниках і молодих лісових культур та заходи боротьби з ними.
30. Загальна характеристика комах-карпофагів, типові представники і заходи боротьби з ними.
31. Загальна характеристика технічних шкідників, типові представники і заходи боротьби з ними. Захист деревини на складах і в будівлях.
32. Лісгосподарський і біологічний методи захисту лісу від шкідників.

Список рекомендованих джерел

1. Завада М. М. Лісова ентомологія. К.: КВІЦ, 2007. 186 с.
2. Завада М.М., А. І. Гузій, М.В. Білокін. Лісова ентомологія: підручник. Нац. ун-т біоресурсів і природокористування України. Київ: Аграр Медіа Груп, 2010. 404 с.
3. Основи біологічного методу захисту рослин. К: Урожай, 1990. 156 с.
4. Падій М. М. Лісова ентомологія. К.: Вид. УСГА, 1993. 352 с.
5. Шмиговський К. А. Атлас комах України. К.: Радянська школа, 1962. 224 с.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Тестові завдання з фахового вступного випробування для вступу на навчання за освітньою програмою «Лісове господарство» освітнього ступеня «Магістр» складаються з 25 запитань із комплексу фахових дисциплін, що потребують вибору однієї або кількох правильних відповідей із запропонованих варіантів, вибору відповідності або їхньої послідовності.

Метою тестування за фахом є перевірка відповідності знань, умінь і навичок вступників відповідно до програмних вимог, підтвердження компетентностей та оцінка ступеня підготовленості для отримання ОС «Магістр».

Оцінювання результатів вступних випробувань здійснюється за шкалою від 100 до 200 балів. Тестові завдання мають 10 варіантів по 25 запитань. Мінімальна кількість – 100 балів, нараховується за умови, якщо вступник набрав 50% правильних відповідей тестового завдання. За правильне розв'язання одного питання, що містить лише одну правильну відповідь, або всі правильні відповіді запитання з множинним вибором (декілька правильних відповідей) вступник отримує 8 балів. Якщо запитання має множинний вибір і вступник надав правильну відповідь на більше, ніж 50 але менше ніж 100 відсотків, то за дане питання він отримує 4 бали. Відсутність відповіді, неправильна відповідь або менше 50% правильних відповідей у запитаннях множинного вибору оцінюється в 0 балів. Час виконання тестових завдань становить 60 хвилин.

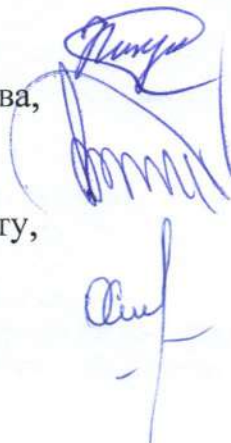
Гарант ОП, д. б. н., проф.

Завідувач кафедри лісового господарства,

д. пед. наук, доцент

Декан агробіотехнологічного факультету,

к. с.-г. наук, доцент

Любов ІЩУК

Василь ХРИК

Валерій ХАХУЛА

ПРИКЛАД ТЕСТОВИХ ЗАВДАНЬ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Тестові завдання вступного фахового випробування
для здобуття ступеня магістра зі спеціальності 205 “Лісове господарство”,

Варіант № 1

Шифр _____

(штамп приймальної комісії)

1. Ксерофітами, що пристосовані до умов недостатнього зволоження, є такі види:

- а) липа серцелиста, граб звичайний, ясен звичайний;
- б) обліпіха крушинова, скумпія звичайна, самшит вічнозелений;
- в) ясен звичайний, горіх сірий, бук лісовий.

2. Внутрішньовидовими таксонами є:

- а) рід, різновид; б) різновид, форма; в) підрід, підформа.

3. Серед хвойних рослин найменш вимогливими до родючості ґранту (оліготрофи) є такі види:

- а) ялина звичайна, ялиця біла, сосна веймутова;
- б) ялівець звичайний, сосна гірська, сосна чорна, сосна звичайна;
- в) ялиця біла, сосна веймутова, сосна чорна.

4. Що таке деревостан:

- а) сукупність дерев, які є основним компонентом лісового насадження;
- б) чагарники і дерева, що ростуть під наметом лісу;
- в) деревні рослини природного походження;
- г) порода, яка переважає в даних умовах.

5. Деревостан, утворений з пневих і кореневих паростків, це:

- а) деревостан вегетативного походження; б) деревостан насінневого походження;
- в) корінний деревостан; г) похідний деревостан.

6. До першого класу Крафта відносять:

- а) домінуючі дерева; б) субдомінуючі дерева;
- в) передомінуючі дерева; г) відмираючі та мертві.

7. Реконструктивні рубки застосовують у таких деревостанах:

- а) у похідних стиглих деревостанах; б) у малоцінних молодняках;
- в) у малоцінних середньовікових деревостанах; г) у корінних деревостанах.

8. Основною метою освітлення є:

- а) формування складу; в) формування крони;
- б) освітлення головної породи; г) формування стовбура;

9. Слабкою інтенсивністю рубок догляду вважають вирубування в % від запасу:

- а) до 15; б) 26-35; в) 16-25; г) більше 35

10. Повноту деревостану визначають за формулою:

- а) $\Pi = D_{\text{факт}} / D_{\text{сер}}$; б) $\Pi = G_{\text{факт}} / G_{1,0}$; в) $\Pi = h_{\text{факт}} / h_{\text{сер}}$; г) $\Pi = G_{\text{факт}} / N$.

11. Оберіть найбільш точну відповідь: дрова таксують:

- а) у метрах кубічних; б) у щільних метрах кубічних;
- в) у складових метрах кубічних; г) дрова не обліковують.

12. Видобування насіння сосни звичайної із лісонасінної сировини полягає у:

- а) обмолочуванні або перетиранні на насіннеочисних машинах МОС-1 або СУМ-1;
- б) добуванні насіння на плодорізках, плодотерках та кісточко-вибивальних машинах;

- в) висушуванні шишок в шишкосушарках;
г) подрібненні шишок в машині МІС-3.

13. Передпосівна підготовка насіння дуба звичайного полягає у:

- а) снігуванні; б) ошпарюванні;
в) намочуванні; г) не потребує спеціальної передпосівної підготовки, лише протруювання.

14. Встановіть, які із наведених категорій лісокультурних ділянок, підлягають залісненню в другу чергу:

- а) свіжий зруб; б) пустир; в) осушене болото; г) площа після торфорозробок; д) згарище.

15. Підберіть спосіб та вид обробітку ґрунту, який доцільно застосовувати при створенні піднаметових культур:

- а) суцільний; б) частковий, борознами; в) частковий, площадками; г) частковий, смугами.

16. Лісові культури якої породи у посушливих умовах доцільно створювати посівом:

- а) граба звичайного; б) ялини звичайної; в) липи дрібнолистої; г) дуба звичайного.

17. Основою для проведення протиерозійної організації території є:

- а) ступінь змитості ґрунту; б) стародавня гідрографічна сітка;
в) крутість схилів; г) стан родючості ґрунту.

18. Пилові бурі – це:

- а) вітри, з температурою повітря $>25^{\circ}$, швидкістю вітру $>5 \text{ м} \cdot \text{с}^{-1}$;
б) катастрофічний прояв вітрової ерозії ґрунтів;
в) повітряні маси, температура яких нижча від середньорічної температури повітря для певного району і в певну пору року;
г) вітри, які здувають сніг і верхні шари ґрунту.

19. Результатом діяльності сучасної водної ерозії є:

- а) долина ріки; б) яр; в) балка; г) суходіл.

20. Небезпечні зони при звалюванні дерев огорожуються попереджувальними знаками:

- а) «Валка лісу!»; б) «Заборонено проїзди-валка!»;
в) «Небезпечно! Прохід заборонено – валка»; г) «Прохід, проїзд заборонено – валка лісу!».

21. Відвод насаджень в рубку використовується за:

- а) 1 рік; б) 2 роки; в) 3 роки; г) 4 роки.

22. Інтенсивно руйнують деревину в будівлях і шахтах, де взимку температура не падає нижче 0°C , а на відкритому повітрі зустрічаються рідко:

- а) гриби-субдеструктури; б) гриби-деструктори; в) деревозабарвлюючі гриби; г) домові гриби.

23. Викликає білу ядрову стовбурну гниль берези, утворюючи великі безплідні нарости (чага), які досягають розміру 30-50 см:

- а) кленовий трутовик; б) дуболюбивий трутовик; в) сірчано-жовтий трутовик; г) скошений трутовик.

24. Копальні ноги характерні для:

- а) клопів, тарганів, щипавок; б) вусачів, довгоносики, листоїдів;
в) саран, коників, блох; г) капустянки, короїда, хруща.

25. Дубовий блошак відкладає яйця:

- а) знизу на листки; б) зверху на листки;
в) на гілки і стовбури; г) всі відповіді правильні.

Кількість балів _____

Підпис екзаменаторів _____